

พระราชบัญญัติ

มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

เป็นปีที่ 52 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540"

มาตรา 2(1) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง พุทธศักราช 2471

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุไม่เกินสิบแปดปีบริบูรณ์

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 3 หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าหญิงหรือเด็ก ซึ่ง ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยัง ที่ใด รับหน่วงเหนี่ยว หรือกักขัง ซึ่งหญิงหรือ เด็ก หรือจัดให้หญิงหรือเด็กกระทำการหรือยอมรับการกระทำ

ใด เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เพื่อการอนาจาร หรือเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น ไม่ว่าหญิงหรือเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา กฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีกฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน หรือ พระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 6 ผู้ใดเตรียมเพื่อกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 5 ต้องระวางโทษ เช่นเดียวกับพยายามกระทำความผิดนั้น ๆ

มาตรา 7 ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 5 ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งคนหนึ่งคนใดได้ลงมือกระทำความผิดที่ได้สมคบกันไปแล้ว ผู้ ร่วมสมคบด้วยกันทุกคนต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นอีกกระทงหนึ่งด้วย

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกลับใจให้ความจริงแก่การสมคบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนที่จะมี การกระทำความผิดที่ได้สมคบกัน ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ ได้

มาตรา 8 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจตราสอดส่องดูแลตามท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ สถานี ขนส่ง สถานีบริการ โรงงาน และสาธารณสถานต่าง ๆ เพื่อมิให้เกิดการกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุใน มาตรา 5

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอให้บุคคลใดช่วยเหลือได้ ทั้งนี้ ตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 9 เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 5 ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) มีหนังสือเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน
- (2) ตรวจตัวหญิงหรือเด็กที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดตามกฎหมายที่ ระบุในมาตรา 5 แต่ถ้าผู้เสียหายเป็นหญิงหรือเด็กหญิงจะต้องให้หญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ
- (3) ตรวจค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ แต่การตรวจค้นสถานที่ให้กระทำในเวลาระหว่างพระ อาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหากไม่ดำเนินการทันทีหญิงหรือเด็กนั้นอาจถูกใช้ กำลังประทุษร้าย หรือผู้กระทำความผิดจะทำการ โยกย้ายหรือซ่อนเร้นหญิงหรือเด็กนั้นเสียก่อน พนักงานเจ้าหน้าที่จะ

ทำการตรวจค้นสถานที่ในเวลากลางวันก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ที่อธิบดีกรมตำรวจมอบหมายสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายสำหรับในเขตจังหวัดอื่น

มาตรา 10 เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 5 หรือเพื่อช่วยเหลือหญิงหรือเด็กซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกักตัวหญิงหรือเด็กเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือเพื่อตรวจสอบเอกสารหรือพยานหลักฐาน แต่ห้ามมิให้กักตัวไว้เกินครึ่งชั่วโมง ในกรณีมีเหตุจำเป็นจะต้องใช้เวลาเกินนั้น เมื่อได้จัดแจ้งการกักตัวไว้ในรายงานแล้ว ให้กักตัวหญิงหรือเด็กไว้ได้ไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง แต่ต้องแจ้งให้อธิบดีกรมตำรวจสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับในเขตจังหวัดอื่นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นจะกักตัวหญิงหรือเด็กไว้เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงแต่ไม่เกินสิบวันก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนแล้วแต่กรณี

การกักตัวหญิงหรือเด็กตามมาตรา นี้ ต้องจัดให้หญิงหรือเด็กนั้นอยู่ในสถานที่อันสมควรซึ่งมิใช่ห้องขังหรือสถานคุมขัง

การจัดให้มีรายงาน การจดแจ้ง และการอนุมัติ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อหญิงหรือเด็กได้เบิกความต่อศาลตามความในมาตรา 12 แล้วให้ถือว่าเหตุในการกักตัวหญิงหรือเด็กนั้นสิ้นสุดลง

มาตรา 11 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่หญิงหรือเด็กซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 5 ในเรื่องอาหาร ที่พัก และการส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้นั้น

ในการช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจจัดให้หญิงหรือเด็กไปรับการดูแลในสถานแรกรับตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี สถานแรกรับเด็กตามกฎหมายว่าด้วยสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน หรือสถานสงเคราะห์อื่นของรัฐหรือเอกชนก็ได้

ในกรณีที่เป็นการสมควร รัฐมนตรีอาจออกระเบียบว่าด้วยการช่วยเหลือตามมาตรา นี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็ได้

การส่งผู้เสียหายซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ ให้เป็นไปตามพันธกรณีที่มีตามสนธิสัญญากับประเทศคู่สัญญาหรือเป็นไปตามอนุสัญญาซึ่งรัฐบาลไทยเป็นภาคี

มาตรา 12 เมื่อได้ความว่ามีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 5 แม้จะยังไม่ได้อำนาจผู้ต้องหา พนักงานอัยการ โดยตนเองหรือเมื่อได้รับคำร้องขอจากพนักงานสอบสวนจะนำหญิงหรือเด็กซึ่งเป็นผู้เสียหายมาขึ้นคำร้องต่อศาล โดยระบุการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าได้มีการกระทำความผิดและเหตุแห่งความจำเป็นที่จะต้องมีการสืบพยานไว้โดยพลันก็ได้

ในกรณีที่หญิงหรือเด็กซึ่งเป็นผู้เสียหายจะให้การต่อศาลเอง เมื่อหญิงหรือเด็กแจ้งแก่พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลทันที

ให้ศาลสืบพยานทันทีที่ศาลได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองในการนี้หากผู้มีส่วนได้เสียในคดีคนใดยื่นคำร้องต่อศาลแถลงเหตุผลและความจำเป็นขอถามค้าน หรือตั้งทนายความถามค้าน เมื่อเห็นสมควรก็ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตได้

คำเบิกความของพยานดังกล่าวให้ศาลอ่านให้พยานฟัง

ถ้าต่อมามีการฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยในการกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุในมาตรา 5 ก็ให้รับฟังพยานดังกล่าวในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นได้

มาตรา 13 ในกรณีที่หญิงหรือเด็กซึ่งเป็นผู้เสียหาย หรือสามีภรรยา ญาติ หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับหญิงหรือเด็กนั้น เห็นว่าการกักตัวหญิงหรือเด็กตามมาตรา 10 หรือการให้ความช่วยเหลือแก่หญิงหรือเด็กตามมาตรา 11 เป็นไปโดยมิชอบ หญิงหรือเด็ก หรือสามีภรรยา ญาติ หรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับนั้นอาจอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมตำรวจสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับในเขตจังหวัดอื่นได้

ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์โดยเร็ว แต่ถ้าอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการกักตัวหญิงหรือเด็กนั้นถูกต้องแล้ว ให้รายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาชี้ขาดต่อไป

ระยะเวลาสำหรับพิจารณาอุทธรณ์หรือรายงานหรือระยะเวลาที่ต้องรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาชี้ขาด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 14 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 15 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันได้ปรากฏการกระทำ ความผิดโดยการซื้อ ขาย จำหน่าย ซักพา หรือจัดหาบุคคลไปด้วยวิธีการใด ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองความ ใฝ่ใคร่แก่ตนเองหรือผู้อื่น เพื่อการอนาจาร หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นอันมิชอบ ทั้งนี้ ด้วยวิธีการอันเป็นการ คุกคามและกระทบกระเทือนต่อสวัสดิภาพของบุคคลดังกล่าว และการกระทำดังกล่าวไม่จำกัดเฉพาะการกระทำ ต่อหญิงและเด็กหญิงเท่านั้น แต่ปรากฏว่ามีการกระทำในลักษณะทำนองเดียวกันต่อเด็กชายด้วย นอกจากนี้ ใน ส่วนของผู้กระทำผิดยังมีพฤติการณ์ที่กระทำในรูปของการเตรียมสมคบกันเป็นขบวนการเชื่อมโยงทั้งใน ประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นพฤติการณ์ที่เป็นอันตรายต่อสังคมอีกด้วย โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วย การค้าหญิงและเด็กหญิง พุทธศักราช 2471 ยังมีขอบเขตที่จำกัดทั้งในแง่ของ ฐานความผิด และมาตรการที่ กำหนดไว้เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด อาทิ มาตรการเกี่ยวกับการตรวจตราสอดส่องเพื่อ ช่วยเหลือหรือกักตัวหญิงหรือเด็กเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการ กระทำผิด หรือมาตรการในการให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์แก่หญิงและเด็กที่ถูกกระทำ ก็ยังไม่มี ประสิทธิภาพเท่าที่ควร กรณีเป็นการสมควรปรับปรุงมาตรการในการป้องกันปราบปรามและเพิ่มเติมมาตรการ ในการเยียวยาช่วยเหลือหญิงและเด็กให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนบทกำหนดความผิดหลักที่เคยมีแต่เดิมนั้น สมควรนำไปแก้ไขเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญาเพื่อความสะดวกในการใช้กฎหมาย จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้